

Experiències

La posada en marxa de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència a Barcelona

Albert Espelt, Josep Rodríguez-Roca, Aina Plaza, Teresa Roigé, Pilar Landeira, Josep Farrés. Consorci de Serveis Socials de Barcelona

1. Un nou context normatiu en la valoració i atenció a les persones amb dependència

Al final de l'any 2006 el Govern de l'Estat, com a resposta a la recomanació addicional tercera de la Renovació del Pacte de Toledo (2003), va aprovar la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.¹ Aquesta llei suposa el canvi més important dels serveis socials des del restabliment de la democràcia, ja que crea un nou dret de ciutadania i un nou sistema d'atenció a les necessitats de totes aquelles persones que per raons d'edat, malaltia i/o discapacitat vegin minvades les seves capacitats per desenvolupar les activitats bàsiques de la vida diària. Es tracta, doncs, d'una llei essencialment social que està orientada a promoure serveis i prestacions des del sistema de serveis socials.

Paral·lelament a aquesta fita històrica, el 3 d'octubre de 2007 el Parlament de Catalunya aprova per unanimitat la Llei 12/2007, que universalitza els serveis socials.² Aquesta nova llei serveix per reforçar-los i constituir-los en el «quart pilar de l'estat del benestar» (conjuntament amb els sistemes d'educació, salut i les prestacions de la Seguretat Social).

El nou cos normatiu format per les lleis 39/2006¹ i 12/2007² permet passar d'una lògica on l'actuació dels serveis socials estava adreçada a uns pocs ciutadans, és a dir, als sectors més desfavorits de la societat, a una lògica

on els serveis socials es configuren com la porta d'entrada universal d'un dret reconegut. Dit d'una altra manera, es passa d'un dret de concurrència per part de la ciutadania (és necessari que hi hagi pressupost), a un dret subjectiu (l'Administració està obligada a donar servei a les persones que compleixen les condicions establertes). Per tant, aquest dret subjectiu comporta un conjunt de serveis, prestacions i ajuts que poden ser reclamats pels ciutadans que compleixin determinats requisits davant dels tribunals.

La posada en marxa de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència¹ té una especial rellevància en el nostre context, ja que pot suposar un bon assaig per a la implementació de la Llei de serveis socials,² que ha entrat en vigor l'any 2008 i que requerirà l'ordenació dels serveis socials per garantir-hi l'accés universal i promoure el benestar del conjunt de la població. La importància que adquireixen els serveis socials a partir d'aquest nou marc normatiu suposa la necessitat de trobar noves formes de gestió que garanteixin la transversalitat amb la resta de sistemes i el treball en xarxa amb els diferents agents públics i privats del territori.

Un valor estratègic de l'aplicació de la llei a Catalunya ha estat la creació d'una estructura nova, el Programa interdepartamental d'atenció a la dependència (ProDep), que en el futur pot evolucionar cap a agència de la dependència dins el sistema català

de serveis socials. Aquest organisme, en col·laboració amb les estructures centrals i territorials del Departament i l'Administració local, ha tingut la responsabilitat de liderar el desplegament del programa a Catalunya. Tanmateix, a la ciutat de Barcelona l'existència d'un organisme de nova creació com el Consorci de Serveis Socials de Barcelona, format per l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, i amb competències en l'àmbit dels serveis socials, ha facilitat l'encàrrec d'assumir la interlocució del desplegament de la llei a la ciutat.

El concepte de persona amb dependència

La Llei 39/2006¹ defineix la «dependència» com l'estat de caràcter permanent en què es troben les persones que, per raons derivades de l'edat, la malaltia o la discapacitat, i vinculades a la manca o la pèrdua d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial, necessiten ajudes importants d'una altra o altres persones per desenvolupar activitats bàsiques de la vida diària (la cura personal, les activitats domèstiques bàsiques, la mobilitat essencial, reconèixer persones i objectes, orientar-se, entendre i dur a terme tasques senzilles, etc.).

Per ser legalment reconeguda com una persona que es troba en situació de dependència, cal que aquesta sigui valorada i que com a conseqüència d'aquesta valoració se li reconegui un determinat grau i nivell de dependència. La llei estableix tres graus en

funció de la freqüència i la intensitat de l'ajuda que necessitada:³

- Grau I. Dependència moderada: persones que necessiten ajuda per desenvolupar diverses activitats bàsiques de la vida diària, almenys una vegada al dia.

- Grau II. Dependència greu: persones que necessiten ajuda per desenvolupar diverses activitats bàsiques de la vida diària dues o tres vegades al dia, però no requereixen el suport permanent d'un cuidador.

- Grau III. Gran dependència: persones que necessiten ajuda per desenvolupar diferents activitats bàsiques de la vida diària diverses vegades al dia, i que perquè han perdut totalment l'autonomia necessiten el suport indispensable i continu d'una altra persona.

Cada grau té dos nivells en funció de l'autonomia i la intensitat de les cures necessàries.

La valoració de la dependència

Per determinar l'abast de la dependència les persones presenten una sol·licitud per demanar que se'ls faci una valoració a partir d'un barem (format en l'àmbit estatal) que permet establir el grau i nivell del sol·licitant. Aquest barem valora l'autonomia que tenen les persones en desenvolupar les activitats bàsiques de la vida diària així com les necessitats de suport imprescindibles per dur-les a terme.

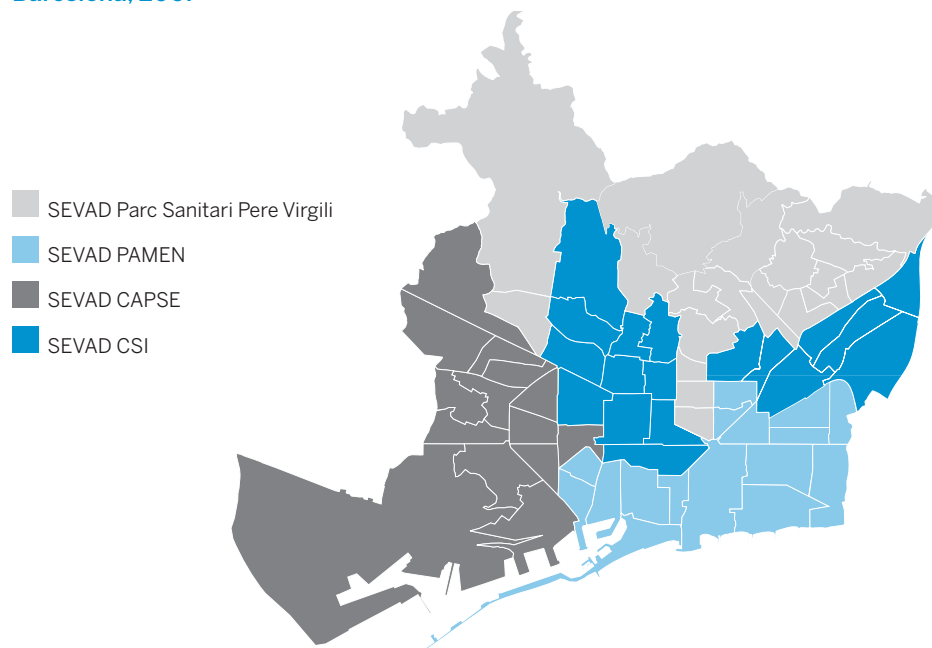
A Barcelona les sol·licituds es poden presentar en qualsevol registre oficial que tingui un conveni amb la Genera-

litat de Catalunya. Tanmateix, les principals vies d'entrada són l'Ajuntament de Barcelona, els Serveis Territorials del Departament de Benestar i Família (afegit) o el Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Un cop rebuda la sol·licitud els equips d'especialistes seran els encarregats d'anar al lloc de residència de la persona per fer la valoració.

Les empreses contractades per dur a terme les valoracions són consorcis públics lligats al Departament de Salut. A Barcelona, per donar una resposta eficient a les necessitats de valoració de

la ciutadania s'han creat quatre equips valoradors (PAMEM-IMAS, CAPSE, CSI i Pere Virgili), que es distribueixen en quatre zones de Barcelona (figura 1). Cada equip valorador està format per de set a nou especialistes segons el nombre de població que es preveu atendre. Els seus perfils professionals són: diplomats en infermeria, terapeutes ocupacionals, fisioterapeutes, treballadors socials i llicenciats en psicologia, que són els responsables d'anar al domicili del sol·licitant per fer la valoració, i un equip consultor format per un metge, un psicòleg, un treballa-

Figura 1. Distribució territorial dels equips valoradors de la discapacitat. Barcelona, 2007

SEVAD: Serveis de valoració de la dependència.
 PAMEM-IMAS: Institut de Prestacions d'Assistència Mèdica al Personal Municipal - Institut Municipal d'Assistència Sanitària.
 CAPSE: Consorci d'Atenció Primària de Salut de l'Eixample.
 CSI: Consorci Sanitari Integral.
 Pere Virgili: Parc Sanitari Pere Virgili.

dor social i un administratiu, que són els que donen suport als valoradors en casos de dubte.

El pla individual d'atenció

La Llei 39/2006¹ estableix que tota persona que hagi estat valorada i hagi obtingut un determinat grau i nivell de dependència ha de ser objecte d'un Pla individual d'atenció (PIA) per part dels serveis socials d'atenció primària.

El PIA determina quins serveis i/o prestacions econòmiques són els més adequats per a cada persona dependent, tenint en compte l'opinió del mateix usuari, o, si escau, de la seva família o entitats tutelars. El PIA podrà ser revisat a sol·licitud de l'interessat, d'ofici o per canvi de residència. De fet, podem dir que les prestacions són dinàmiques, ja que es poden modificar o extingir per diverses causes (variacions en la situació de la persona o en els requeriments dels serveis o prestacions, incompliment de les obligacions, etc.).

Un cop establertes les necessitats de la persona, es determina el nivell de participació en el costos dels serveis que requereix. Aquesta participació és el que es denomina copagament. D'altra banda, també s'estableix que cap ciutadà no quedarà fora de cobertura per manca de recursos econòmics.

Serveis i prestacions oferts a les persones dependents

Les persones que siguin declarades dependents, tinguin la nacionalitat espanyola i hagin residit com a mínim

cinc anys a l'Estat espanyol (almenys dos anys just abans de la sol·licitud), podran tenir opció a través del PIA als serveis, prestats a través de l'oferta pública de la xarxa de serveis socials, mitjançant centres i serveis públics o privats concertats. En el cas que no sigui possible l'atenció mitjançant un servei, es podrà rebre una prestació econòmica de caràcter periòdic. Aquesta prestació econòmica haurà d'estar vinculada a l'adquisició d'un servei que es determini adequat per a les necessitats de la persona beneficiària. Tot i això, també es podrà rebre una prestació econòmica per ser atès per cuidadors no professionals, com ara els familiars de la persona dependent.

Els serveis que la Llei 39/2006¹ atorga són els següents:

- 1) Serveis de prevenció de les situacions de dependència
- 2) Servei de teleassistència
- 3) Servei d'ajuda a domicili, on s'inclouen:
 - a) Atenció a les necessitats de la llar
 - b) Cures personals
- 4) Servei de centre de dia i nit, que pot ser:

- a) Centre de dia per a gent gran
- b) Centre de dia per a menors de 65 anys
- c) Centre de dia d'atenció especialitzada
- d) Centre de nit
- 5) Servei d'atenció residencial, que comprèn:
 - a) Residències per a gent gran en situació de dependència
 - b) Centre d'atenció a persones en situació de dependència, d'acord amb els diferents tipus de discapacitat

Implementació de la llei

La llei estableix un calendari de desplegament progressiu que va des de l'any 2007 fins a l'any 2015. Aquest calendari suposa la incorporació gradual dels diversos col·lectius segons el nivell de dependència (taula 1), la proposta prioritària dels serveis per davant de les prestacions econòmiques i la formulació dels serveis socials d'atenció primària com la porta d'entrada i l'actor clau per elaborar el pla individual d'actuació (PIA).

Taula 1. Desplegament de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència

Grau III	Gran dependència	Nivell I	1r any
		Nivell II	1r any
Grau II	Dependència greu	Nivell I	2n i 3r anys
		Nivell II	3r i 4t anys
Grau I	Dependència moderada	Nivell I	5è i 6è anys
		Nivell II	7è i 8è anys

Font: Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

2. L'any 2007, primer de la posada en marxa de la llei

Per descriure el volum i les característiques socials de les persones de Barcelona que han sol·licitat la valoració de grau de dependència entre l'1 de maig i el 31 de desembre de 2007, així com analitzar quin és el perfil social d'aquelles a qui s'ha atribuït el grau III, s'ha emprat la base de dades del Consorci de Serveis Socials de Barcelona.

Anàlisi de les sol·licituds per establir el grau de dependència registrades i valorades

Sol·licituds registrades

En aquest període s'han registrat 12.837 sol·licituds. Aquestes demandes han anat disminuint a mesura que ha passat el temps. Els primers mesos són els que van registrar més sol·licituds: pel maig se'n van rebre 2.155, al juny eren 3.353 i pel juliol n'hi va haver 2.460. Entre el maig i el juliol s'acumula el 62% de les sol·licituds presentades (figura 2).

L'Ajuntament de Barcelona ha estat la via més utilitzada per sol·licitar la valoració del grau de dependència (54,5%), seguida pels Serveis Territorials del Departament de Benestar i Família (37,5%) i pel Consorci de Serveis Socials (6,5%). L'1,4% de les sol·licituds encara no té assignada la via d'entrada (figura 3).

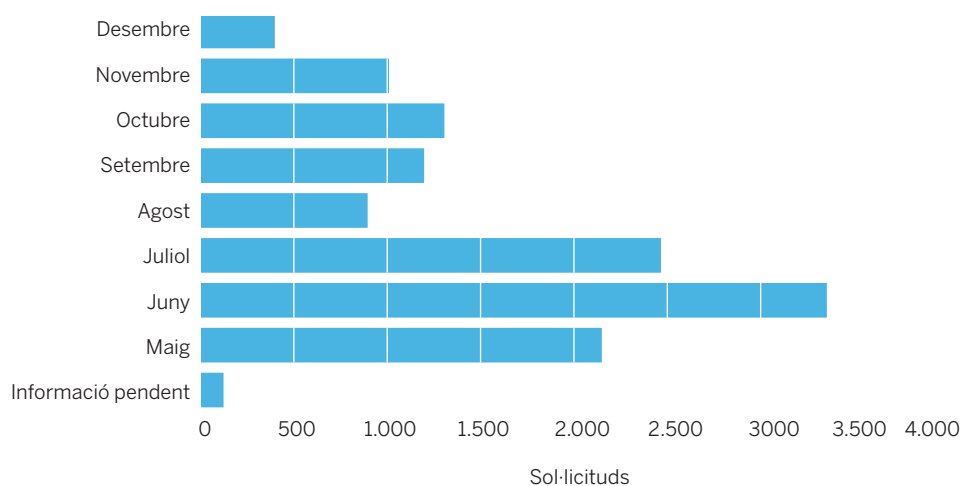
Més de la meitat de les persones que han sol·licitat la valoració del grau de dependència viuen al seu domicili (64,3%), mentre que el 25,8% viuen en residència (figura 4).

Sol·licituds valorades

En el moment d'analitzar les dades, de les 12.837 sol·licituds presentades s'han fet 9.421 assignacions de grau i falta valorar-ne 3.416, el 74,3%. La població sol·licitant ha estat assignada

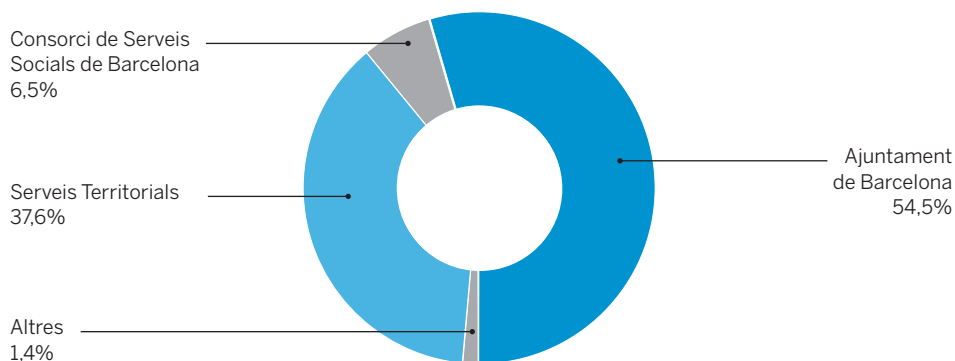
a un dels quatre equips de valoració ja esmentats en funció de la seva àrea de residència. Pere Virgili és el que ha fet més valoracions (30,7%), seguit de CSI (26,0%), CAPSE (25,5%) i PAMEM (17,8%) (figura 5).

Figura 2. Distribució de les sol·licituds de valoració de la dependència segons el mes d'entrada. Barcelona, maig-desembre del 2007

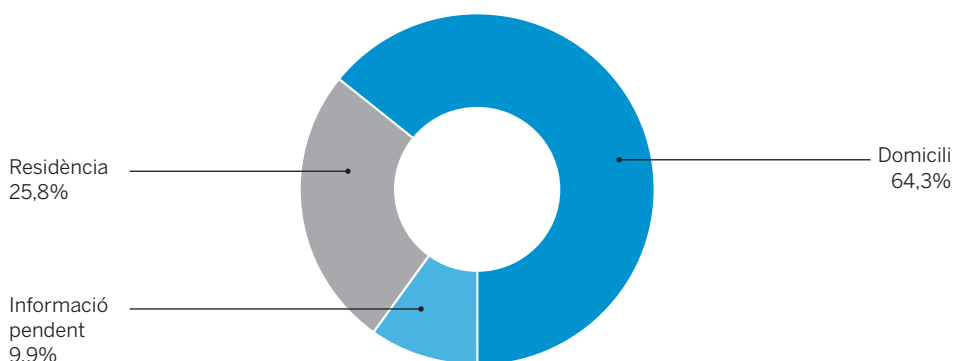
Font: Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Base de dades de la sol·licitud de valoració de la dependència.

Figura 3. Distribució de les sol·licituds de valoració de la dependència segons la via d'entrada. Barcelona, maig-desembre del 2007

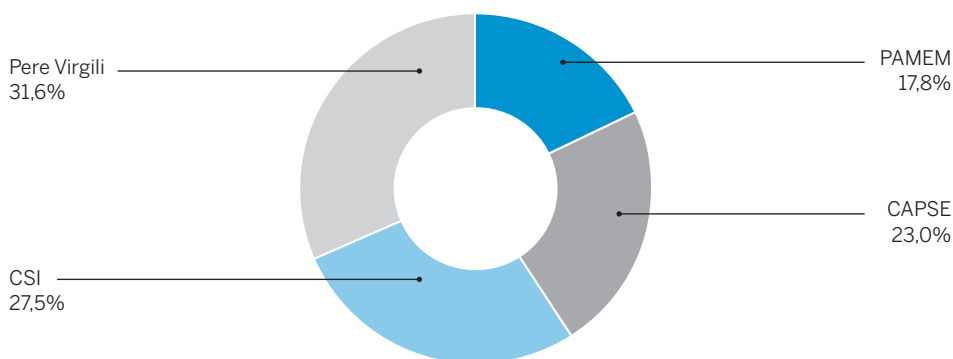
Font: Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Base de dades de la sol·licitud de valoració de la dependència.

Figura 4. Distribució de les sol·licituds de valoració de la dependència segons la procedència. Barcelona, maig-desembre del 2007

Font: Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Base de dades de la sol·licitud de valoració de la dependència.

Figura 5. Distribució de les sol·licituds valorades segons l'equip valorador. Barcelona, maig-desembre del 2007

PAMEM-IMAS: Institut de Prestacions d'Assistència Mèdica al Personal Municipal - Institut Municipal d'Assistència Sanitària
 CAPSE: Consorci d'Atenció Primària de Salut de l'Eixample.
 CSI: Consorci Sanitari Integral
 Pere Virgili: Parc Sanitari Pere Virgili
 Font: Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Base de dades de la sol·licitud de valoració de la dependència.

Característiques socials de les persones que sol·liciten la valoració de la dependència

Del total de sol·licituds presentades en aquest període, 12.837, el 67,1% eren de dones (8.635) i el 32,9% d'homes (4.230).

L'edat és un factor que condiciona la dependència. Hi ha un gradient entre l'edat i el nombre de sol·licituds presentades. El 69,7% del total de sol·licituds són de persones majors de 75 anys. Tot i que aquest patró es mostra tant en homes com en dones, la

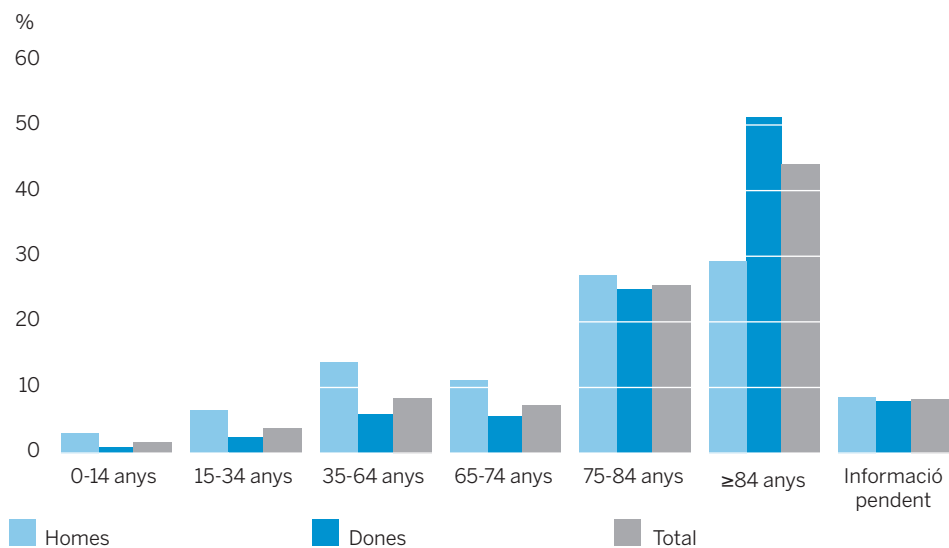
distribució de les sol·licituds per sexe es presenta de manera diferent. Les dones que presenten sol·licituds tenen més de 85 anys en el 51% dels casos; en els homes aquest percentatge és el 29,3% (figura 6).

La majoria de les persones que presenten la sol·licitud de valoració de la dependència són vídues (39,3%) o casades (30,4%). Tot i això, hi ha dos patrons clarament diferenciats entre homes i dones. Mentre que la majoria de les dones són viudes (52,0%) o casades (19,9%), la majoria dels homes són casats (51,9%) o solters (21,0%), i sols el 13,3% són vidus (figura 7).

El volum més gran de sol·licituds prové de l'Eixample, amb un 18,2% (és el districte amb més persones d'edat avançada), Sant Martí (11,7%), Horta-Guinardó (11,5%), Nou Barris (10,2%) i Sants-Montjuïc (8,9%) (taula 2).

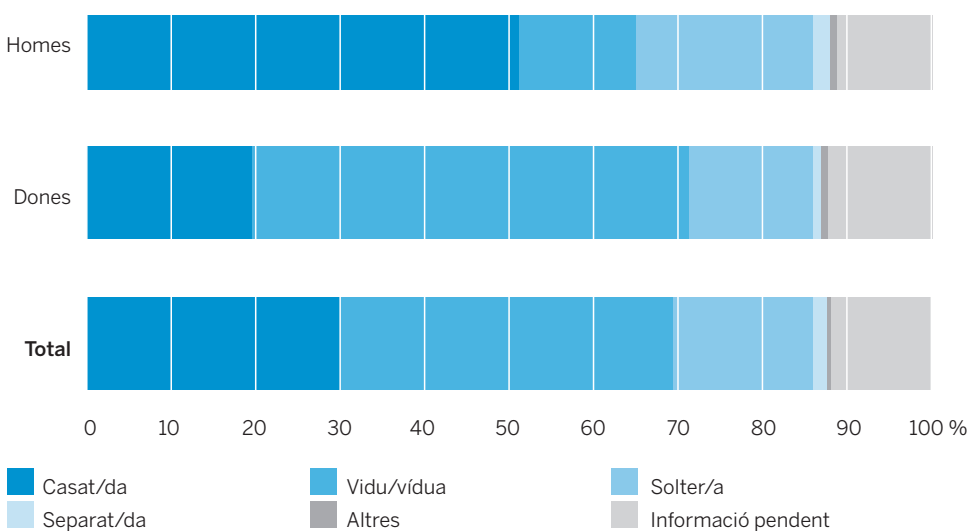
La taxa bruta de presentació de sol·licituds durant el període analitzat és de 8 sol·licituds per mil habitants. La taxa d'homes és més baixa que la de dones; 5,6 de cada mil homes presenten una sol·licitud, mentre que en les dones passa a ser de 10,2 per cada mil dones. La distribució de la taxa de presentació de sol·licituds varia lleugerament segons el sexe. Així doncs, mentre que en els homes les taxes més elevades es concentren a l'Eixample, Nou Barris i Horta-Guinardó, en les dones es concentren a l'Eixample, Gràcia i Horta-Guinardó. Les taxes més baixes tant en homes com en dones es troben a Ciutat Vella i Sarrià Sant - Gervasi (figura 8).

Figura 6. Distribució de les sol·licituds de valoració de la dependència segons els grups d'edat i el sexe. Barcelona, maig-desembre del 2007

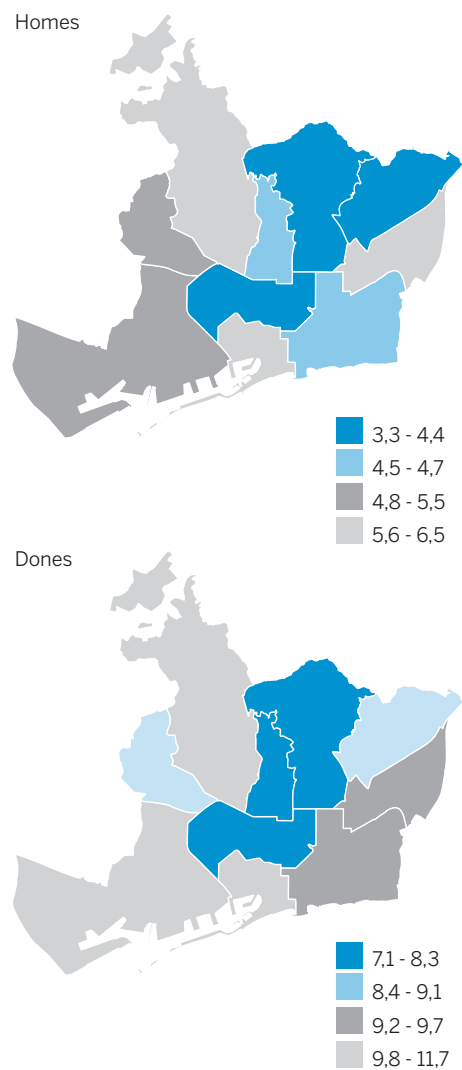
Font: Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Base de dades de la sol·licitud de valoració de la dependència.

Figura 7. Distribució de les sol·licituds de valoració de dependència segons l'estat civil. Barcelona, maig-desembre del 2007

Font: Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Base de dades de la sol·licitud de valoració de la dependència.

Figura 8. Distribució de les sol·licituds de valoració de la dependència presentades segons el sexe. Barcelona, maig-desembre del 2007

Font: Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Base de dades de la sol·licitud de valoració de la dependència. Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Taula 2. Distribució les sol·licituds de valoració de dependència per districtes i segons el sexe. Barcelona, maig-desembre del 2007

Districtes	Homes		Dones		Total	
	n	%	n	%	n	%
Ciutat Vella	197	4,7	377	4,4	574	4,5
Eixample	682	16,2	1.658	19,2	2.340	18,2
Sants-Montjuic	374	8,9	763	8,9	1.137	8,9
Les Corts	174	4,1	410	4,8	584	4,5
Sarrià - Sant Gervasi	281	6,7	674	7,8	955	7,4
Gràcia	278	6,6	631	7,3	909	7,1
Horta-Guinardó	521	2,3	952	11,1	1.473	11,5
Nou Barris	472	11,2	836	9,7	1.308	10,2
Sant Andreu	297	7,0	627	7,3	924	7,2
Sant Martí	532	12,6	966	11,2	1.498	11,7
Fora de Barcelona	60	1,4	124	1,4	184	1,4
Informació pendent	354	8,4	597	6,9	951	7,4
Total	4.222	100,0	8.615	100,0	12.837	100,0

Font: Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Base de dades de sol·licituds de valoració de la dependència.

Grau de dependència de les persones valorades

En el moment de fer aquest estudi hi ha 9.421 persones valorades, d'aquestes el 79,9% ha obtingut una valoració de grau III, el 13,4% de grau II i el 5,2% de grau I. Les dones són les que han obtingut un percentatge més elevat de valoracions de grau III (81,3%); contràriament, el 76,9% de les valoracions de grau III les han obtingut els homes (taula 3).

Les persones joves i grans que presenten sol·licituds de valoració són les que obtenen un percentatge superior de valoracions de grau III. La valoració de grau III és obtinguda pel 88,6% de les persones de 0 a 14 anys i pel 84,7% de les persones de 85 anys i més.

El grup de 35 a 64 anys obté un percentatge de valoracions de grau III més

Taula 3. Distribució dels graus de valoració de la dependència obtinguts segons el sexe. Barcelona, maig-desembre del 2007

Graus	Homes		Dones		Total	
	n	%	n	%	n	%
I	190	6,2	299	4,7	489	5,2
II	465	15,1	796	12,5	1.261	13,4
III	2.362	76,9	5.164	81,3	7.526	79,9
No dependent	56	1,8	89	1,4	145	1,5
Total	3.073	100,0	6.348	100,0	9.421	100,0

Font: Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Base de dades de la sol·licitud de valoració de la dependència.

baix (69,2%). Entre homes i dones no hi ha grans diferències (figura 9).

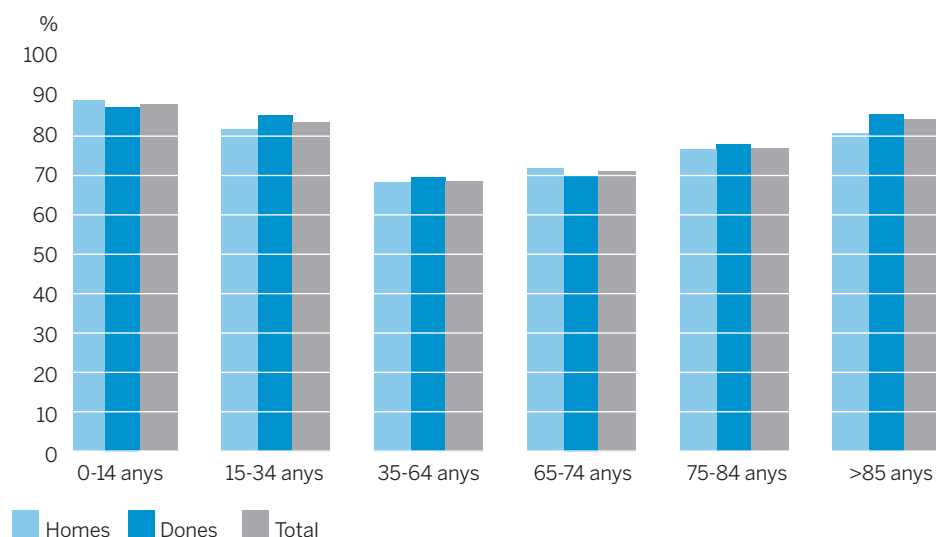
El districte que presenta percentatges més alts de valoracions de grau III és Gràcia (93,7%), seguit de Sant Andreu (86,4%), Sarrià - Sant Gervasi (85,6%), l'Eixample (83,2%) i Horta-Guinardó (83,0%), tots amb percentat-

ges de valoració de grau III superiors al 80%. El districte on aquest percentatge és més baix és a Sants-Montjuic on sols el 67,5% de les sol·licituds valorades tenen una valoració de grau III (taula 4).

El 90,3% de les sol·licituds de persones que viuen en residència han obtingut

gut una valoració de grau III. Les sol·licituds de persones que no provenen de residència obtenen una valoració de grau III en el 76,3% dels casos. Les dones sempre obtenen un percentatge de valoració de grau III més elevat que els homes, tant si provenen de residències com si no (figura 10).

Figura 9. Distribució de les valoracions de grau III de dependència segons els grups d'edat i el sexe. Barcelona, maig del 2007 - gener del 2008

Font: Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Base de dades de la sol·licitud de valoració de la dependència.

Conclusions

Des de la posada en marxa de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència¹ fins al 31 de desembre de 2007, a la ciutat de Barcelona 12.837 persones havien exercit el dret a demanar una valoració del seu grau de dependència. D'aquestes, en el moment d'elaborar aquest article 9.421 ja tenen una valoració i el 79,9% d'aquestes valoracions són de grau III. Des dels centres de serveis socials d'atenció primària s'ha fet un gran esforç per fer un cribratge que ajudés a identificar les persones de grau III, que són les que tenen dret a prestacions en aquesta primera fase d'aplicació de la llei, i per tant, aquest fet podria explicar l'elevat percentatge de sol·licituds valorades de grau III.

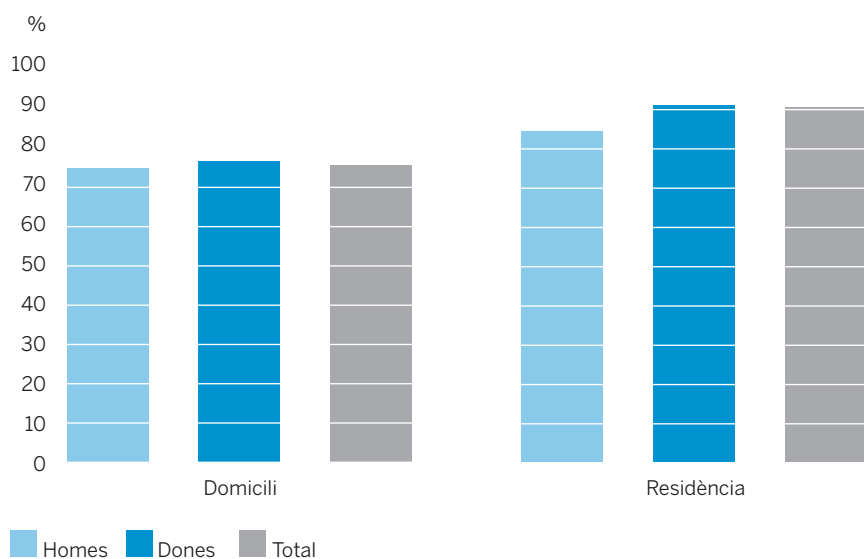
El volum més alt de sol·licituds es va presentar durant els tres primers mesos després que s'obris el termini.

Taula 4. Distribució de les valoracions de grau III de dependència segons el districte i el sexe. Barcelona, maig-desembre del 2007

Districtes	Homes		Dones		Total	
	n	%	n	%	n	%
Ciutat Vella	96	75,6	182	71,7	278	73,0
Eixample	356	79,5	979	84,6	1.335	83,2
Sants-Montjuïc	162	66,4	348	68,1	510	67,5
Les Corts	79	69,3	239	79,7	318	76,8
Sarrià - Sant Gervasi	158	80,2	411	87,8	569	85,6
Gràcia	198	92,5	463	93,7	661	93,4
Horta-Guinardó	312	80,2	619	84,4	931	83,0
Nou Barris	281	73,8	513	76,0	794	75,2
Sant Andreu	193	84,3	399	87,5	592	86,4
Sant Martí	276	69,2	554	76,2	830	73,7

Font: Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Base de dades de la sol·licitud de valoració de la dependència

Figura 10. Distribució de les valoracions de grau III de dependència segons si la persona està o no en residència i segons el sexe. Barcelona, maig desembre del 2007

Font: Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Base de dades de la sol·licitud de valoració de la dependència.

Les dones són les que presenten un nombre de sol·licituds superior (67,1%), i l'edat també és un factor determinant: el 69,7% de les persones que la demanen tenen més de 75 anys. L'estat civil també és molt rellevant, la majoria de dones que presenten la sol·licitud són vídues (39,3%), mentre que la majoria d'homes són casats (51,9%). Els districtes on hi ha una taxa més alta de sol·licituds són l'Eixample, Horta-Guinardó i Nou Barris.

Les dones són les que tenen un percentatge més elevat de valoracions de grau III, amb el 81,3%, davant del 76,9% dels homes. Les edats més joves i les més avançades són les que presenten un percentatge superior de dependèn-

cies de grau III, i és el grup de 35 a 64 anys el que presenta menys valoracions de grau III.

Tal com s'havia previst en algunes reflexions sobre la posada en pràctica de la nova llei,⁴ la incidència de les sol·licituds de valoració de la dependència s'han anat reduint al llarg del temps després que en els primers mesos es presentessin més de 2.000 sol·licituds per mes. Tanmateix, cal tenir present que a partir de l'any 2008 s'ampliaran les prestacions a les persones amb grau II nivell I, per tant, es preveu un nou increment de sol·licituds.

A l'Estat espanyol hi ha hagut diverses estimacions de discapacitat i dependència, sobretot en persones grans;

d'altra banda, la majoria d'aquestes estimacions es basen en l'enquesta sobre discapacitats, deficiència i estat de salut del 1999.⁵ Aquesta enquesta té com a principals limitacions que es va dur a terme fa més de vuit anys i que sols hi consten les persones que viuen en llars i no considera les persones institucionalitzades, que tal com hem vist són les que obtenen en un percentatge superior puntuacions de grau III (90,1%).

Segons les estimacions de microsimulació d'escenaris territorials de la Llei de suport a les persones amb dependència,⁴ l'any 2007 hi havia 192.941 persones de grau III a Espanya, que suposa una taxa de 4,3 persones per mil habitants. L'any 2009 aquesta dada augmentarà: es preveu que hi haurà 202.981 persones amb una valoració de dependència de grau III. Actualment a Barcelona l'any 2007 (tenint en compte que les valoracions van començar al maig) hi ha 7.402 sol·licituds valorades de grau III, cosa que suposa una taxa del 4,6 per mil.

Els resultats que s'estan obtenint també són congruents amb l'estudi que s'ha desenvolupat recentment a partir de les dades de l'Enquesta de salut de Barcelona, que estimava que les persones dependents de grau III a la ciutat oscil·larien entre 9.689 i 17.039.⁶ Tot i la gran quantitat de persones valorades de grau III, l'estimació del treball realitzat per Ferrando *et al.*⁶ indiquen que possiblement encara hi ha un volum important de persones

que no han demanat la sol·licitud o que estan pendents de valoració i obtindran el grau III.

Tal com ja s'ha descrit en altres estudis sobre dependència, l'edat és un factor determinant a l'hora de valorar el grau de dependència d'una persona i això fa que la major part de les sol·licituds presentades provenguin de persones amb edats superiors als 75 anys.⁷

La llei ha suposat que les persones que tenien massa ingressos per accedir a una plaça de residència pública i que d'altra banda no tenien prou recursos

per accedir a una plaça de residència privada puguin gaudir de prestacions econòmiques i de serveis adequats a les seves necessitats.⁸ La situació anterior a la llei facilitava que a l'Estat espanyol l'atenció a una bona part de les persones amb dependència, sobretot en l'edat adulta, es basés en la família i els recursos de la xarxa sanitària d'atenció primària.⁹

S'ha pogut observar que la major part de la població que ha demanat la sol·licitud de valoració i ha estat valorada ha obtingut el grau III (79,9%); tanmateix, un 20,1% d'aquestes valoracions

no han obtingut el grau III, cosa que suposa generar un col·lectiu de persones que disposarà d'una valoració de dependència que, en funció del grau i nivell, hauran d'esperar anys fins a optar a les prestacions del sistema, i això podria suposar un incentiu de sol·licituds al llarg del procés (revaloracions).⁴

Amb vista al futur, cal esmentar que segons alguns estudis de projeccions de població, les persones dependents podrien continuar augmentant,¹⁰ i per tant cal esperar increments en la despesa social per a les persones amb dependència.

Referències Bibliogràfiques

1. Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència. BOE núm. 299, de 15 de desembre de 2006.
2. Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials. DOGC núm. 4990, de 18 d'octubre de 2007.
3. Reial decret 504/2007, de 20 d'abril, pel qual s'aprova el barem de valoració de la situació de dependència que estableix la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

4. RIVERO, Toni. *Escenarios territoriales de la Ley de apoyo a las personas con dependencia en España*. Barcelona: Fundación Instituto del Envejecimiento de la Universidad Autónoma de Barcelona, 2006.
5. RAFAEL PUYOL, A.; ABELLÁN GARCÍA, A. *Envejecimiento y dependencia*. Mondial Assistance, 2006.
6. FERRANDO, J.; RODRÍGUEZ-SANZ, M.; ESPELT, A.; PLAZA, A.; COSTA, Q.; BORRELL, C. *Magnituds i característiques de la població amb dependència a Barcelona*. Barcelona: Consorci de Serveis Socials de Barcelona i Agència de Salut Pública de Barcelona, 2008.

7. GONZÁLEZ LORENZO, M.; GONZÁLEZ BURGEIRO, M.; RODRÍGUEZ VILLARINO, R.; TELLADO GONZÁLEZ, C. *Usuarios potenciales de la ley de dependencia*. Ourense: Universidad de Vigo, 2007.
8. MONTSERRAT, J. El coste de la dependencia. *Rev Mult Gerontol* 13: 194-200, 2003.
9. PUGA, D. La dependencia de las personas con discapacidad: entre lo sanitario y lo social, entre lo privado y lo público. *Rev Esp Salud Pública* 79: 327-330, 2005.
10. PÉREZ DÍAZ, J. *Proyección de personas dependientes al horizonte 2021*. Centre d'Estudis Demogràfics: 2008.